

Vattentjänstplan, Västerviks kommun

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Bakgrund

Samrådsredogörelsen innehåller en sammanställning av de synpunkter som har kommit in under samrådet samt en redovisning av kommunens ställningstaganden och förslag med anledning av synpunkterna.

Förslag till dagvattenstrategi har varit på samråd under tiden 2023-07-10 till 2023-09-15. Tiden förlängdes till 2023-10-16. Förslaget har funnits tillgängligt på kommunens hemsida och vi annons i lokaltidningen. De som fått direktutskick om möjlighet att yttra sig är följande; Miljö- och byggnadsnämnden, Enheten för räddningstjänst och samhällsskydd, Västervik Miljö och Energi AB, Länsstyrelsen Kalmar län, Västerviks Bostads AB, Tjust fastighets AB, Region Kalmar län.

Skriftliga yttranden, har inkommit från följande under samrådet:

1. Räddningstjänsten	2023-07-13
2. Tjustfastigheter AB	2023-08-25
3. Västerviks Bostads AB	2023-09-08
4. Länsstyrelsen Kalmar län	2023-09-15
5. Miljö- och byggnadsnämnden	2023-09-19
6. Region Kalmar län	2023-10-04
7. Villaägarföreningen i Tjust	2023-10-05
8. Västervik Miljö & Energi AB	2023-10-26

BEMÖTANDE AV INKOMNA SYNPUNKTER

Nedan följer en sammanfattande redogörelse för inkomna skriftliga yttranden och kommunens kommentarer till yttrandena.

1. Räddningstjänsten

Räddningstjänsten framförde yttrande via epost från Räddningschefen. Brandvatten bör finnas med i Vattentjänstplanen. I många kommuner är det diskussioner om vem som ska stå för olika kostnader och vem som ska utföra underhåll av brandposter osv. Västerviks miljö och Energi AB och Räddningstjänsten har diskuterat behov och ansvarsfördelning för brandvattenförsörjningen, men idag finns inget tydligt avtalat mellan bolaget och Västerviks kommun. Det är dock lämpligt att den som har driften för ledningsnätet också säkerställer brandvattenförsörjning.

Kommunens kommentar:

Vattentjänstplanen kompletteras med att plan för brandvattenförsörjning ska arbetas fram. Ansvarsförhållanden ska där beskrivas.

2. Tjustfastigheter AB

Ingen erinran

3. Västerviks Bostad AB

Ingen erinran

4. Länsstyrelsen Kalmar län

Länsstyrelsen önskar en tydligare koppling till översiktsplanen och beskrivning av hur processer i de båda dokumenten koordineras. De anser vidare att det saknas en långsiktig planering som kan tillämpas i den fysiska planeringen, ett underlag som visar på hur dricksvattenförsörjningen ska säkras, information om hur spillvatten ska renas framöver samt en uppdaterad plan för vilka områden vilka områden utanför befintligt verksamhetsområde som ska tillgodoses. För fysisk planering är det lämpligt att vattentjänstplanen redovisar vilka tätorter och framtida exploateringar som kan ha begränsningar i kapacitet eller andra svårigheter att försörjas med en eller flera vattentjänster. Det är angeläget att kopplingen till kommunens översiktsplan blir tydligare och att det sker en beskrivning av hur de båda processerna är tänkta att koordineras. En tydligare koppling bör göras även för övrigt befintligt material som hänvisas till i det angivna arbetssättet. Det är också önskvärt att kommunens ställningstaganden i vattentjänstplanen är väl förankrade i förhållande till fysisk planering och att vattentjänstplanen har en detaljeringsgrad som gör det möjligt att i översiktsplanen ge en vägledning som är tydlig avseende vilka områden som försörjs eller avses försörjas av respektive vattentjänst och vilka områden som har behov av enskilda

lösningar. En rad detaljsynpunkter framfördes vidare gällande miljöbedömningar, skyfall, dricksvatten, avlopp och miljö kvalitetsnormer. De tycker det står för lite om vattenförsörjning och rening av avloppsvatten.

Kommunens kommentar:

Vattentjänstplanen är en övergripande plan för hur VA-planering sker i kommunen. Det finns ett antal mer detaljerade dokument kopplade till planen. Här kan nämnas Vattenförsörjningsplan och Dagvattenstrategi som båda har handlingsplaner fastställda av kommunfullmäktige som fortfarande gäller. Detaljer om avloppsrening vid specifika anläggningar hittas i VA-huvudmannens utvecklingsplan. I och med Vattentjänstplanens fastställande beslutas att befintlig utvecklingsplan revideras för att möta framtida utmaningar. Kommunen kommer förtydliga kopplingar mellan Vattentjänstplanen och mer detaljerade dokument i "Vattentjänstplanparaplyet". Genom utvecklingszonen i anslutning till befintliga verksamhetsområden tillgodoses tillkommande områden och områden längre ifrån tillgodoses via VA-rådgivning och att utvecklingen i områdena följs. Det kompletteras i Vattentjänstplanen med karta där det framgår vilka större områden utan allmänt VA som prioriteras för dialog. Vattentjänstplanen blir ett viktigt underlag till kommande Översiktsplan. Här kan särskilt nämnas skyfallskarteringar som tas fram i samband med Vattentjänstplanen och utgör viktigt underlag för ställningstaganden i den nya Översiktsplanen. Koppling finns till miljö kvalitetsnormer då handlingsplaner och utvecklingsplaner baseras på dessa. Det tycks vara en del missförstånd då eftersökt information finns i Vattentjänstplanen eller i dokumenten Dagvattenstrategi och Vattenförsörjningsplan. En mer detaljerad handlingsplan för vatten och avlopp efterfrågas och det innehåller paketet Vattentjänstplan där VA-utvecklingsplaner och handlingsplaner för dagvatten och vattenförsörjning ingår. I kommunens Vattenförsörjningsplan finns åtgärd att spara på renat dricksvatten. Ett system med återanvändning av dagvatten har byggts upp och innebär winwin-effekter som vattenfördröjning/minskade problem med översvämning, rekreationsvinster och ökad biologisk mångfald.

5. Miljö- och byggnadsnämnden Västerviks kommun

Nämndens uppfattning är att Västerviks kommun redan ligger långt framme i planeringen av vattentjänster vilket också blir tydligt när man läser förslaget; planen kommer främst att fungera som en översikt över de styrdokument kommunen redan har. Miljö- och byggnadsnämnden finner upplägget är klokt eftersom mycket strategiskt arbete redan är gjort. Långsiktig vattenförsörjning och risk för vattenbrist är en viktig fråga och en diskussion om framtida vattenförsörjning och eventuellt behov av allmän försörjning behövs i kommunens långsiktiga planering. De nämner särskilt de största fritidsområdena, Äskestock och Ytterby, som idag saknar allmänt VA.

Kommunens kommentar:

I förslaget till Vattentjänstplan är de större fritidsområdena utpekade som dialogområden. Detta för att i samarbete med fastighetsägarna och föreningarna kunna arbeta förebyggande för att få fram långsiktig VA-försörjning. Inventeringar, utredningar och handlingsplaner genomförs i samarbete mellan kommunen och de aktuella områdena. Särskilt fokus i dialogen läggs på att fortsätta pågående dialog och samarbete med de största fritidsområdena som saknar allmänt VA, Äskestock och Ytterby. Vid kommande uppdatering av Vattentjänstplanen bedöms om dialog ska fortsätta eller om

behov av allmän anläggning ska övervägas. Det kompletteras i Vattentjänstplanen med karta där det framgår vilka områden som prioriteras för dialog.

6. Region Kalmar län

Region Kalmar län anser att vattentjänstplanen över lag är väl genomarbetad och att den på ett tydligt sätt redogör för hur kommunen ska tillgodose behovet av allmänna vattentjänster och vilka åtgärder som behöver vidtas för att skydda de allmänna VA-anläggningarna vid skyfall. I Kalmar län står industrin för ca 50 procent av dricksvattenanvändningen. Vattentjänstlagen innebär att VA-huvudmannen ska tillhandahålla vattentjänster till alla fastigheter som är anslutna till kommunalt vatten och avlopp i kommunen, även kallat VA-kollektivet. Industrin betecknas dock som avtalskund, och är alltså inte en del av VA-kollektivet, vilket i praktiken innebär att VA-huvudmannen inte har skyldighet att leverera dricksvatten vid händelser där det till exempel råder vattenbrist. Region Kalmar län anser därför att Västerviks kommun bör överväga att klargöra detta förhållande och iakttä en beredskap i vattentjänstplanen för att undvika oklarheter vid speciella händelser där vattentjänsterna inte kan levereras fullt ut.

Kommunens kommentar:

Regionen lyfter frågan om vilka det finns skyldighet att leverera vatten till vid när det är vattenbrist. I Västerviks kommun står industrin för en lägre andel av den allmänna vattenanvändningen men det är en viktig fråga att belysa beredskapsaspekter. Vattentjänstplanens koppling till beredskapsfrågor ses över.

7. Villaägareföreningen i Tjust

Framhåller risker med förorening av vattentäkter på grund av spridning av mikroplaster från vindkraftsetableringar.

Kommunens kommentar:

Uppströmsarbete är en viktig del i det förebyggande vattenmiljöarbetet. Detaljer regleras dock inte i Vattentjänstplanen. Arbete för att minimera förekomst av mikroplast i privata och allmänna vattentäkter kommer beaktas vid uppdatering av befintlig VA-utvecklingsplan och VA-tillsynsplan.

8. Västervik Miljö & Energi AB

Det skrivs olika på olika ställen i dokumentet om det är kommunstyrelsen eller kommunledningen som har ansvar för respektive bedömningar. Det behövs en översyn, så det är tydligt var man åsyftar tjänstemän respektive politiker. Det behöver tydliggöras i Vattentjänstplanen hur man menar att paragrafer om vattentjänstplan i Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) efterlevs. I eller i anslutning till *Processschema för bedömning av behov av allmän anläggning i Västervik*, behöver det förtydligas vad de olika enheterna har för ansvar i respektive beslutssteg. Det behöver tydliggöras att Vattengruppen får ett uppdrag att arbeta fram en instruktion för vad utredningarna om bedömning enligt 6§ Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska innehålla. Avsnittet om dialogområden blir tydligare om text infogas om det nya andra stycket i §6 Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), som säger att särskild hänsyn ska tas till

förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skydd för människors hälsa och miljön.

Planering för att minska problem vid skyfall behöver omfatta även befintlig bebyggelse och inte bara vid fysisk planering och inför nybyggnation.

Där Samhällsbyggnadsenheten nämns i sin roll som ansvarig för gatuunderhåll, bör komplettering göras med dess ansvar för utformning av gator och övrig kommunal allmän platsmark. Vid uppräknande av prioriterade åtgärder i Västerviks kommun för att minska sårbarheten vid skyfall, bör beskrivning av skyfallsvägar i den fysiska planeringen även kompletteras med åtgärder för att uppnå säkra skyfallsvägar.

Kommunens kommentar:

Ansvar förtydligas och det läggs till tabell där ansvar för strategidokument och åtgärder framgår. Vattengruppen utformar själva detaljer för hur bedömningar sker, det har dock förtydligats vad bedömningar grundas på för underlag. Vilka områden som prioriteras för dialog och VA-rådgivning de närmaste åren är tillagt. Lagtext §6 i lag om allmänna vattentjänster (LAV) läggs till i avsnittet om dialogområden. Hela dokumentet handlar i övrigt om att LAV efterlevs. Det läggs till att Kommunstyrelsens förvaltning ansvarar för avvattning av gator och allmän platsmark. Ansvar för allmän platsmark och skyfallsvägar beskrivs mer ingående i Dagvattenstrategin med tillhörande handlingsplan, fastställt av kommunfullmäktige 2020. Ordval i mening om åtgärder för skyfallsvägar byts så att det tydliggörs att grönytor ska säkras via den fysiska planeringen.

Enheten för samhällsbyggnad

Anders Fröberg
Vattensamordnare/Projektledare